

Studium k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO

Environmentální výchova v Základní škole KAIROS v Dobřichovicích

Autor: *Barbora Híkl*

Škola: *ZŠ Kairos, z.ú.*

ŠKOLNÍ PROGRAM EVVO

Environmentální výchova v Základní škole KAIROS v Dobřichovicích

Environmentální výchova v Základní škole KAIROS v Dobřichovicích

Anotace

Práce s názvem Environmentální výchova v Základní škole KAIROS v Dobřichovicích byla zpracována v souladu s § 9 Vyhlášky 317 ze dne 27. července 2005 o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších úprav a je zaměřena na vytvoření koncepce školy v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – školního programu EVVO a ročního programu EVVO. Práce je zaměřena zejména na začlenění EVVO výchovy jako průřezového tématu do všech vzdělávacích oblastí a výukových programů napříč celou školou dle platného ŠVP ZŠ Kairos.

Součástí práce je vyhodnocení výchozího stavu a reálných možností školy se zaměřením na oblast environmentální výchovy v návaznosti na realizovanou SWOT analýzu a rozbor školního vzdělávacího programu. Dlouhodobé záměry školy pro oblast environmentální výchovy jsou navrženy s výhledem do roku 2021/22. Součástí práce je roční realizační plán na školní rok 2020/2021. Obsah práce zohledňuje specifickou skupinu žáků školy: 1. a 2. stupeň základní školy, prostředí a okolí školy. Práce vychází ze společného hledání výchovně-vzdělávacích cílů a organizačních cílů (doplňte, kdo spolupracoval) zaměstnanci, žáky školy a jejich rodiči, nastavuje pravidla vzájemné spolupráce, navrhuje postupy, jejichž prostřednictvím budeme zvolna dlouhodobé záměry EVVO naplňovat.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně, s využitím poznatků získaných absolvováním Studia k výkonu specializovaných činností v oblasti environmentální výchovy, výstupů ze společné práce pedagogického sboru ZŠ Kairos Dobřichovice a konzultací s paní Pavlínou Vrbovou, též studiem uvedené odborné literatury. Souhlasím s dalším využitím své práce pro potřeby Lipky – školského zařízení pro environmentální vzdělávání Brno.

V Dobřichovicích 25. 11. 2020

Barbora Hikl, koordinátor

ZPRACOVATEL ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Jméno a příjmení, titul: *Barbora Hikl*

Vzdělání, aprobace: *Střední umělecká škola s maturitou*

Vyučované předměty: *Vaření, ruční práce, EVVO a asistence*

Pověřený(á) koordinátor(ka) EVVO: *ano*

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Struktura školy: Soukromá základní škola

Adresa školy: Lomená 158, 252 29 Dobřichovice

Telefon: 602 148 081

E-mail: petra@skolakairos.cz

Internetové stránky: www.skolakairos.cz

Ředitelka školy: Petra Jirků

Koordinátor EVVO: Barbora Hikl

Telefon koordinátora EVVO: 608 224 437

E-mail koordinátora EVVO: diva.bara.s@gmail.com

Pedagogů celkem: 15

Zřizovatel: Hana Frydriřhová

Adresa zřizovatele: K Vatinám 266, 26729 Zadní Třebaň

E-mail zřizovatele: hanka@skolakairos.cz

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A OKOLÍ

Základní škola Kairos, z.ú., je základní školou s 1. a 2. stupněm, školní družinou a školní jídelnou-výdejnou. Je zřízena jako zapsaný ústav, tedy nestátní nezisková organizace. Škola je rodinného charakteru, děti zde prospívají díky individuálnímu, osobnímu a citlivému přístupu. Ke své činnosti má v nájmu prvorepublikovou vilu v ulici Lomená 158 v Dobřichovicích. V srpnu 2016 proběhla změna užívání stavby z rodinného domu na základní školu, kde se nyní vzdělávají žáci v 1. - 7. ročníku. Škola kombinuje inovativní výukové metody, zkušenosti ze zahraničí se svobodným a demokratickým fungováním, zapojuje prvky Montessori a intuitivní pedagogiky. Škola je otevřené společenství, propojuje se proto s dalšími místními iniciativami a aktivitami. Základní škola má kapacitu 34 žáků.

Ve škole se nachází společenský sál, 4 výukové učebny, výtvarný ateliér, dva společenské prostory, jídelna, kuchyň a sborovna. Zahrada má rozlohu cca 1500 m².

V roce 2018 jsme se zúčastnili grantového projektu „Zahrada je naše třída“ a v roce 2019 ZŠ Kairos, z.ú. v rámci projektu přetvořila svou školní zahradu v „přírodní učebnu“ tak, aby využila prostory pro edukativní účely v oblasti EVVO ve venkovním prostředí. Během projektu byla zřízena řada prvků, které budou využívány žáky školy k běžné výuce přírodovědných předmětů, ale i k mimoškolním aktivitám v rámci školní družiny.

Na pozemku školy nyní stojí menší teepee, vrbová stavbička, tunel a dva domečky na prolézání a volnou hru dětí. Venku máme menší nezastřešenou učebnu s lavicemi a stoly. Celá zahrada je nově osázena různorodou skladbou rostlin a keřů, které doplnily stávající stromy a je opatřena několika didaktickými prvky jako dendrofon a sluneční hodiny.

V užitkové části zahrady se nalézají tři záhonky na pěstování zeleniny, pařeniště a bylinková a květinová zahrádka. Zahrada je vybavena velkými kontejnery na vodu u každého okapu a má čtyři velké dřevěné kompostéry a jeden vermikompostér.

K venkovní třídě patří také ohniště s pařezy k sezení, ptačí budky a hmyzí domečky.

Na zahradě je umístěna Stevensonova budka pro podpoření meteorologické výuky.

Součástí projektu je také zakoupení praktických pomůcek pro výuku (mikroskopy, dalekohledy, zahrádkářské nářadí).

Učitelský sbor se skládá z ředitelky, osoby dohlížející na mezilidské vztahy (peoplemanager), speciálního pedagoga, který úzce spolupracuje s kmenovými učiteli a rodiči, osmi pedagogy a dvou asistentů a dalších odborníků docházejících do školy na jednotlivé lekce.

V minulosti se ve škole realizovaly různé slavnosti a aktivity pro děti školní i širokou veřejnost (svatojánské a jiné slavnosti) a každoroční brigády zapojující rodiče do projektu zahrady.

Aktivní výuka v zahradě a blízkém okolí je hojně podporována i v rámci školní výuky, kdy některé lekce jsou vedeny pod širým nebem (outdoor, sport, výtvarná výchova, zahradní kroužek a družina).

Spolupráce s rodiči funguje zejména prostřednictvím školních sněmů a diskuzí; dále prostřednictvím konzultací s učiteli, při vzájemných pravidelných schůzkách mezi rodiči a představiteli školy plus na společných akcích, pobytech na horách, brigádách na školní zahradě a slavnostech.

Škola staví na přirozené touze dětí poznávat svět a jeho zákonitosti, vše pochopit a učit se. Neformuje děti k průměrnosti, ale k výjimečnosti, k poznání vlastního talentu. Vede děti k umění spolupráce, k empatii. Učí děti vyjádřit se, vysvětlit své myšlenky a domluvit se. Klade důraz na komunikační dovednosti. Považuje za smysluplné úzce spolupracovat s rodiči a pořádat společné mimoškolní aktivity pro celé rodiny. Má připravené harmonické a zároveň podnětné prostředí, propracované a lety praxe ověřené pomůcky. Svoboda, kterou děti v ZŠ Kairos mají, umožňuje rozvoj sebeřízení i organizaci vlastního času.

Hodnoty školy: Úcta, důvěra, svoboda, tolerance k odlišnostem, pospolitost

Pilíře školy: Vnitřní motivace, vědomá komunikace, volný pohyb a umění

Vize školy: Každý v ZŠ Kairos rozvíjí svůj talent a tím přispívá k obohacení celé skupiny

Mise školy: Proměna systému vzdělávání v ČR a tím proměna společnosti

V září 2019 jsme se jako pilotní škola zapojili do vzdělávacího projektu SEE Learning (Sociální, Etické a Emoční vzdělávání - Sekulární etika ve vzdělávání - Výchova srdce a mysli).

VÝCHOZÍ STAV

Rozbor ŠVP z pohledu EVVO

EVVO je v ŠVP ZŠ Kairos velmi dobře začleněné jako průřezové téma (vz příloha).

V mnoha bodech je popsáno, jakým způsobem se žák ve škole učí environmentálnímu citění. V hodinách se využívá zahrada s venkovní třídou. Pravidelně se konají naučné vycházky po okolí. Pro VV se pravidelně využívá prostor mimo školu.

Na zahradě se pěstují jedlé i okrasné plodiny a děti jsou vedeny k péči o ně a k práci na školní zahradě. V rámci lekcí SEEL žáci poznávají pocity sounáležitosti s ostatními i celou planetou. Nedílnou součástí EVVO je i spolupráce s rodiči a jinými organizacemi.

Výňatek z ŠVP:

Vytvořit si vztah k přírodě a všem složkám přírody.

Připomínat dětem důležitost třídění odpadů.

Chránit přírodu, například zahazovat odpadky do košů, chovat se slušně v lese.

Vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije, procvičovat orientaci v okolí školy.

Mít povědomí o okolním světě.

Osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách.

Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý.

Různorodý svět přírody, rostliny, krajina, podnebí a podobně.

Porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat.

Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a ke spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.

Pozorovat zimní přírodu, počasí, hovořit o změnách, pozorovat volně žijící ptáky,

pozorovat rozdíly mezi jehličnatými stromy.

Vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám.

Rozlišovat charakteristické znaky podzimu, zimy, jara a léta a seznámit se důkladněji s některými přírodními jevy, jako jsou sníh, led, mlha.

Klást otázky a hledat odpovědi na otázky.

Upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou.

Rozvíjet schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.

Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí.

Osvojovat si poznatky a dovednosti chránící před nebezpečnými vlivy prostředí.

Rozlišovat charakteristické rysy počasí.

Dělat jarní úklid, vést děti k práci na školní zahradě včetně péče o květiny.

Nedílnou součástí naší EVVO je i spolupráce s rodiči a jinými organizacemi. Mezi tyto aktivity patří následující:

Návštěvy ekofarem a různých institucí s podobným zaměřením

Aktivní zapojení rodičů do našeho programu

Zařazování besed a diskuzí

SWOT ANALÝZA Z POHLEDU EVVO - ZŠ KAIROS

METODIKA ZPRACOVÁNÍ SWOT ANALÝZY

SWOT analýza byla zhotovena formou diskuze na školní poradě a následným vyplněním dotazníku. Celý školní tým byl informován o smyslu a záměru této analýzy na školní poradě. Následně byli všichni požádáni o vyplnění tabulky. 12 lidí sepsalo své poznatky. 3 lidé neměli dostatečné informace k hlasování vzhledem k jejich nedostatečnému časovému působení ve škole.

VYHODNOCENÍ SWOT ANALÝZY

Silné stránky:

Začlenění EVVO v ŠVP školy
 EVVO jako průřezové téma
 Přízeň a pozitivní podpora ředitelky
 Přírodní zahrada s edukačními prvky
 Flexibilita rozvrhu
 Koordinátor EVVO

Slabé stránky:

Nesoulad v začlenění EVVO všech učitelů
 Nízké proškolení EVVO o jeho začlenění
 Chybějící koordinátor – plán
 Nízká spolupráce učitelského sboru

Příležitosti:

Velká podpora od týmu i rodičů
 ŠVP školy

Ohrožení:

Změna ve sboru učitelů – nejasná společná vize
 Finanční ohrožení fungování školy

Klíčové faktory a strategická doporučení:

Na základě SWOT analýzy byly sepsány tyto klíčové faktory ovlivňující realizaci EVVO výuky na škole.

Realizace výuky EVVO ve škole dle ŠVP ZŠ Kairos: EVVO je v ŠVP zapsané jako průřezové téma napříč celou školou.

Výuka EVVO má plnou podporu ředitelky, týmu i rodičů.

Flexibilní rozvrh umožňuje výuku EVVO v blocích i při projektových dnech napříč celou školou.

- Přírodní zahrada s venkovní učebnou je přizpůsobena k výuce venku
- Projektové dny jsou koordinovány s ohledem na výuku dle věkových rozdílů

VIZE ŠKOLY Z POHLEDU EVVO

Naší vizí je, aby celoživotní vzdělání dětí obsahovalo vědomý postoj k životu a ochraně životního prostředí. Nastavujeme správné základy postojů a hodnot tak, aby si žáci byli plně vědomi souvislostí a propojení vnějšího a vnitřního klimatu, usilovali o dosažení harmonie a souladu v sobě i ve světě a učili se vnímat globálně a jednat lokálně.

VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

Výstupy byly zpracovány pro skupinu dětí:

- a) Počáteční úroveň - žáci 1. a 2. třídy 1. stupně ZŠ
- b) Pokročilá úroveň - žáci 3. a 4. třídy 1. stupně a 2. stupně ZŠ

Při navrhování výchovně-vzdělávacích cílů jsem vycházela ze situační analýzy, DOV, projektové výuky a ŠVP ZŠ Kairos.

1) ŽÁK MÁ AKTIVNÍ ZÁJEM O PŘÍRODU A LIDI

V oblasti „VNÍMAVOST“ rozvíjí citlivý a ohleduplný vztah k přírodě a lidem.

Počáteční úroveň:

1.1 ZÁJEM O PŘÍRODU

Pozoruje a všímá si různých rostlin, zvířat a jevů přímo v přírodě nebo zprostředkovaně (například skrze příběhy, obrazy). Díky získaným informacím nebo zkušenosti prohlubuje zájem o přírodu ve svém nejbližším i vzdálenějším okolí.

1.2 KONTAKT S PŘÍRODOU

Pojmenovává své zkušenosti z kontaktu s přírodou (to je i jednotlivými organismy) včetně pozitivních i negativních pocitů.

1.3 CITLIVOST K PŘÍRODĚ

Vnímá přírodu všemi smysly. Všímá si proměn přírody. Uvědomuje si pocity, které v přírodě zažívá.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Výlety do okolních lesů a k řece. Mimoškolní aktivity jako badatelský nebo zahradnický kroužek. SEEL learning. Projektové dny a výlety mimo školu – ptáci našich krajů, netopýři, přírodní včelaření, návštěva Koněpruských jeskyní, stromy a motýli.

Pokročilá úroveň:

1.1 ZÁJEM O PŘÍRODU

Vnímá a oceňuje rozmanitost přírodních jevů, rostlin, zvířat, krajiny a zajímá se o jejich roli a funkci. Všimá si změn v přírodě a vztahů mezi přírodou a lidmi.

1.2 KONTAKT S PŘÍRODOU

Vyhledává kontakt s přírodou. Zvažuje, jak se chovat, aby svým kontaktem přírodu nepoškodil. Snaží se porozumět svým případným obavám z přírody nebo jednotlivých organismů. Je si vědom svých limitů při kontaktu s přírodou.

1.3 CITLIVOST K PŘÍRODĚ

Všimá si, že i ostatní organismy mají řadu podobných potřeb jako člověk a své způsoby, jak je naplňují. Vyhledává takový kontakt s přírodou, který mu přináší pozitivní pocity, a který přírodě zároveň neškodí.

1.4 POROZUMĚNÍ SVÝM POCITŮM

Rozlišuje a pojmenovává své pocity. Rozpoznává, čím jsou jednotlivé pocity vyvolány. Uvědomuje si, že pocity ovlivňují naše jednání, práci s informacemi a naše vidění světa.

1.5 EMPATIE K LIDEM

Zkouší rozpoznávat a pojmenovávat pocity a potřeby druhých a vnímá jejich důležitost. Uvědomuje si, že různí lidé mohou stejné situace prožívat jinak.

1.6 HODNOTY A POSTOJE VEDOUcí K OHLEDUPLNOSTI

Posiluje hodnoty a postoje, které vedou k citlivému a ohleduplnému jednání směrem k lidem i přírodě. Vyjadřuje respekt a porozumění hodnotám a zvykům druhých.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Výlety do okolních lesů a k řece. Mimoškolní aktivity (například badatelský nebo zahradnický kroužek). SEEL learning. Projektové dny a výlety mimo školu – ptáci našich krajů, netopýři, přírodní včelaření, návštěva Koněpruských jeskyní, stromy a motýli.

2) ŽÁK SI BUDUJE PŘIROZENÝ VZTAH K MÍSTU

V oblasti „VZTAH K MÍSTU“ rozvíjí postoje a dovednosti vedoucí k hlubšímu porozumění konkrétnímu, blízkému místu a komunitě a k jeho propojení se světem.

Počáteční úroveň:

2.1 ZODPOVĚDNOST ZA MÍSTO

Všimá si, jak se k místu sám chová nebo jak se k místům chovají druzí.

Vyjádří, co je pro místo podle jeho názoru prospěšné a čím je místo hodnotné.

2.2 POZNÁVÁNÍ MÍSTA

Objevuje, poznává a zkoumá přírodní a společenské znaky místa. Uvědomuje si vliv charakteru místa na život lidí.

2.3. JEDINEČNOST MÍSTA

Všimá si, čím je místo jiné než ostatní místa.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a na projektových dnech.

Pokročilá úroveň:

2.1 VAZBA NA MÍSTO

Přemýšlí, jak vztah k místu vzniká, vyjadřuje svůj osobní vztah k místu a uvažuje, jaké vlivy a důsledky má kladný nebo záporný vztah k místu. Zaujímá stanovisko k hodnotám místa i jeho problémům.

Uvědomuje si důležitost osobního místa v životě.

2.2 ZODPOVĚDNOST ZA MÍSTO

Považuje za důležité zachovávat hodnoty místa a hledat příležitosti pro jeho udržitelný rozvoj. Přizpůsobuje své jednání potřebám místa a zachování jeho hodnot.

2.3 JEDINEČNOST MÍSTA

Posuzuje a vyjádří, v čem je místo jedinečné, zkoumá vlivy, které tuto jedinečnost ohrožují nebo podporují.

Uvědomuje si potřebu místo chránit, vyhodnocuje možné důsledky chování lidí na zachování jedinečnosti místa.

2.4 INTERPRETACE MÍSTA

Na základě svých osobních zkušeností a zjištěných informací formuluje, čím je dané místo jedinečné (konkrétní interpretační sdělení). Přemýšlí nad tím, jak návštěvníky / cílovou skupinu zaujmout a k tomuto sdělení dovést.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny.

3) ŽÁK ROZUMÍ, JAK FUNGUJÍ SYSTÉMY A DĚJE

V oblasti „SYSTÉMY A DĚJE“ rozvíjíme porozumění fungování komplexních systémů tvořenými lidmi, ostatními organismy a jejich prostředím a porozumění dějům, které se v těchto systémech odehrávají.

Počáteční úroveň:

3.1. SYSTÉM JAKO CELEK

Uvede jednoduché příklady toho, co vše v přírodě a ve společnosti může být považováno za systém. Pojmenuje významné části takového systému a vysvětlí, jak jsou mezi sebou propojeny a jak společně fungují.

3.2 SOUŽITÍ ORGANISMŮ – SPOLEČENSTVA

Na základě vlastního zkoumání či pozorování objevuje a vysvětlí příklady soužití a vazeb mezi organismy navzájem, dále i s neživými složkami prostředí (konkrétní vzájemně prospěšné či jednostranně výhodné vazby, potravní řetězce a sítě mezi konkrétními organismy).

3.3 VÝVOJ VZTAHU ČLOVĚKA A PŘÍRODY

Uvede příklady významných změn přírody a krajiny způsobených člověkem.

3.4 ZDROJE A ZNEČIŠTĚNÍ

Uvede příklady přírodních zdrojů důležitých pro něj i pro ostatní lidi. Vysvětlí, proč je lidé potřebují, jak je efektivně využívat a šetřit s nimi. Na základě vlastní/zprostředkované zkušenosti uvede příklad výrazného poškozování prostředí lidmi a důsledky tohoto poškození.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem a imunita.

9

Pokročilá úroveň:

3.1 SYSTÉM JAKO CELEK:

Uvede příklady komplexních systémů (ekologických, sociálních a socioekologických) a příklady jejich vzájemného ovlivňování, například kdy je jeden systém součástí jiného.

3.2 SOUŽITÍ ORGANISMŮ – SPOLEČENSTVA

Vhodnými příklady doloží typické formy provázanosti mezi organismy navzájem a mezi organismy a neživými složkami prostředí (různé typy soužití organismů, typy potravních řetězců, provázanost tokem materiálů, energie a informací mezi organismy a podobně). Na příkladech vysvětlí důsledky zásahů do těchto vazeb.

3.3. ZDROJE A ZNEČIŠTĚNÍ

Porovná obnovitelné a neobnovitelné zdroje, možnosti jejich využití a dopady jejich využívání na životní prostředí. Uvede významné příklady znečištění, jejich dopady na prostředí a organismy včetně člověka. Navrhuje a porovnává různé možnosti, jak znečištění předcházet nebo ho snižovat (například snižování materiálové a energetické náročnosti, zvyšování životnosti výrobků, likvidace znečištění).

3.4 BIODIVERZITA

Rozliší různé typy rozmanitosti (například životních forem, druhů, odrůd a plemen, vzhledu a genetické výbavy jedinců). Na příkladech vysvětlí důležitost rozmanitosti v přírodě pro fungování přírodních systémů i pro člověka. Uvede příklady snížení či ohrožení biodiverzity a také možnosti i způsoby její ochrany.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem a imunita, nakládání s odpadem – spalovna, bezobalové nakupování, SEEL.

4) ŽÁK ROZUMÍ A ROZVÍJÍ BADATELSKÉ DOVEDNOSTI

V oblasti „BADATELSKÉ DOVEDNOSTI“ rozvíjíme schopnosti žáka klást si otázky, hledat na ně vědeckými metodami odpovědi a uvědomovat si kriticky jejich platnost.

Počáteční úroveň:

4.1.KRITICKÉ POSOUZENÍ INFORMACÍ

Uvědomuje si, že existují různě věrohodné zdroje informací.

4.2 SHRUTÍ INFORMACÍ

Zjištěné informace uspořádá a shrne.

4.3 PROVEDENÍ VÝZKUMU

Postupuje podle plánované metodiky výzkumu.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem a imunita.

Pokročilá úroveň:

4.1 KRITICKÉ POSOUZENÍ INFORMACÍ

Posuzuje věrohodnost informací. Všímá si, jsou-li uvedeny zdroje informací, odliší manipulativní techniky. Rozlišuje informace na názory a fakta.

4.3 SHRNUTÍ INFORMACÍ

10

Zjištěné informace vhodným způsobem (na základě daných kritérií) uspořádá, shrne a okomentuje. U převzatých informací uvede zdroj.

4.4 PROVEDENÍ VÝZKUMU

Postupuje podle plánované metodiky výzkumu. V průběhu výzkumu zvažuje, zda je vhodné s ohledem na vnější okolnosti metodický postup upravit, případně jej upraví.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem a imunita.

5) ŽÁK UMÍ KOMPLEXNĚ POROZUMĚT PROBLÉMU A NAJÍT VHODNÉ ŘEŠENÍ

V oblasti „ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ“ rozvíjíme schopnosti žáka rozumět sociálním a environmentálním problémům od místní po globální úroveň a podílet se na jejich řešení.

Počáteční úroveň:

5.1 ROZPOZNÁNÍ PROBLÉMU

Seznamuje se s konkrétním místním environmentálním nebo sociálním problémem.

Prozkoumává ho a shromažďuje základní informace o něm.

5.2 ZKOUMÁNÍ SOUVISLOSTÍ PROBLÉMU

Zkoumá některé základní souvislosti problému, jeho příčiny a možné dopady.

5.3. TVORBA VLASTNÍHO NÁZORU

Vyjádří svůj vlastní názor na zkoumaný problém.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem, imunita, SEEL.

Pokročilá úroveň:

5.1 ROZPOZNÁNÍ PROBLÉMU

Rozpoznává lokální i globální environmentální nebo sociální problém. Vyhledává informace o problému z různých zdrojů, srovnává je mezi sebou a kriticky je posuzuje.

5.2 MAPOVÁNÍ ZAPOJENÝCH OSOB

Reflektuje, že různí lidé mají na problém různý pohled, který souvisí s tím, jací jsou, čemu věří a o co jim jde. Posuzuje, zda různé pohledy na problém a jeho řešení vytvářejí konflikt.

5.3 TVORBA VLASTNÍHO NÁZORU

Vyjádří svůj vlastní názor na zkoumaný problém na základě své zkušenosti. Zdůvodní ho s využitím informací, které o problému zjistil.

5.4 ROZHODNUTÍ O AKCI

Mapuje problémy ve svém okolí. Vybírá si problém, který ho zajímá a dotýká se ho. Svůj výběr zdůvodní. Rozhoduje se, zda pro jeho řešení něco podnikne.

Prostředky:

Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem, imunita, SEEL.

6) ŽÁK JE PŘIPRAVEN JEDNAT

V oblasti „PŘIPRAVENOST JEDNAT“ rozvíjíme postoje a dovednosti spojené s připraveností žáka na aktivity vedoucí ke zvyšování kvality života a životního prostředí.

Počáteční úroveň:

6.1 PŘESVĚDČENÍ O VLASTNÍM VLIVU

Všímá si, jak lidé ovlivňují dění kolem sebe a zvažuje možnosti vlastního zapojení.

6.2 ODPOVĚDNÉ ROZHODOVÁNÍ

Všímá si, jaká rozhodnutí lidé činí s ohledem na přírodu a společnost.

6.3 SEBEREFLEXE VLASTNÍHO JEDNÁNÍ

Posuzuje dopady vlastního chování na přírodu a společnost.

6.4 ŠETRNÉ ZACHÁZENÍ SE ZDROJI

Vybere z běžných každodenních činností ty, při kterých může svým chováním snížit jejich dopad na životní prostředí. Konkrétní opatření uskuteční.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem, imunita, SEEL, návštěva záchranné zvířecí stanice.

Pokročilá úroveň:

6.1 PŘESVĚDČENÍ O VLASTNÍM VLIVU

Oceňuje snahy lidí pozitivně ovlivnit své okolí. Vyhodnocuje, jak se může on sám co nejúčinněji zapojit.

6.2 ODPOVĚDNÉ ROZHODOVÁNÍ

Oceňuje rozhodnutí, která přispívají k zodpovědnému řešení problémů. Uvědomuje si svůj díl zodpovědnosti za stav přírody a společnosti.

6.3 SEBEREFLEXE VLASTNÍHO JEDNÁNÍ

Vyhodnocuje silná a slabá místa ve svém jednání vůči společnosti a přírodě. Navrhuje možnosti, jak toto jednání zkvalitnit.

6.4 ŠETRNÉ ZACHÁZENÍ SE ZDROJI

Používá dlouhodobě některé základní postupy šetrného nakládání se zdroji (předcházení vzniku odpadu, úspory vody a energie, odpovědné nakupování podobně). Vysvětlí důvody, proč tato opatření provádí.

Prostředky: Práce a aktivity na školní zahradě a ve venkovní učebně. Návštěva blízkých přírodních míst v okolí školy při hodinách VV, TV a projektových dnech: ptáci našich krajů, Koněpruské jeskyně, stromy a divoké byliny, včely, motýli, nakládání s odpadem, imunita, SEEL, návštěva záchranné zvířecí stanice.

ORGANIZACE A PROVOZ

Organizačně provozní cíle, roční plán, realizační část

1) ORGANIZACE VÝUKY

Začlenění EVVO do projektové výuky od začátku školního roku 2020/2021:

- 1.1 Ve školním roce 2020/2021 je EV aktivně zapojena v rámci projektového vyučování do ŠVP, a to jedenkrát měsíčně po dobu týdenního projektu. Projektový týden je vždy ukončen projektovým dnem navrženým pro celou školu.
- 1.2 Projektové téma je zpracováno napříč všemi lekce, aby se posílily mezipředmětové vztahy, a na daný projekt je nahlíženo z širší perspektivy.
- 1.3 Barbora Hikl, hlavní koordinátor EVVO na škole, dohlíží na zpracování a realizaci projektu v jednotlivých oborech. S učiteli probírá téma předem a motivuje k výuce. Po dokončení projektu dohlédne na jednotlivé výstupy.
- 1.4 Učitelé aktivně využívají školní zahradu a blízké okolí k výukovým aktivitám a na projekty EV.

2) PROVOZ ŠKOLY

Provoz školy je zajištěn s ohledem na EV tak, aby působil na pracovníky, žáky i rodiče:

- 2.1 Všechny chemické prostředky používané na úklid jsou ekologicky nezávadné, většina prostředků je zakoupena v bezobalovém obchodě.
- 2.2 Suroviny zakoupené na lekce vaření a svačiny jsou z velké části ekologického původu a pokud možno zakoupeny v bezobalovém obchodě.
- 2.3 Žáci jsou vedeni ke stravě formou zdravějších svačín, které si sami připravují v hodinách vaření nebo které připravují rodiče.

Škola nakládá s odpadem příkladně, zapojuje žáky a jejich rodiny do aktivit spojených s recyklací, upcyklací a zerowaste:

- 2.4 Výtvarné a doplňkové aktivity jsou tvořeny v duchu zerowaste, upcylace a recyklace.
- 2.5 Na pozemku školy se nachází tříděný odpad včetně sběru baterií, elektromateriálu a oblečení pro potřebné. V rámci projektu „Odpad“ je u školy instalována informační tabule s ukázkou poločasu rozpadu jednotlivých materiálů.
- 2.6 Recyklace je podpořena sběrem oblečení pro potřebné.

3) MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ A TECHNICKÉ ZÁZEMÍ

Modernizace a digitalizace výuky a zpracování informací:

- 3.1 Ve škole je plně zprovozněn informační systém školy online pro rychlejší komunikaci s rodiči. Lépe a efektivněji se komunikují změny v rozvrhu pro plánované projektové dny.
- 3.2 Škola spolupracuje na projektech O2 – elektronizace školních tříd (interaktivní tabule pro zajištění a modernizaci výuky).

Nové organizační uspořádání prostoru pro výuku EVVO a projektové dny:

3.3 Ve škole jsou zrekonstruovány nové prostory vhodné pro projektové a technické výukové programy

12

3.4 Pro všechny učitele a věkové skupiny jsou zajištěny výukové materiály „Les ve třídě“.

3.5 V prostoru kabinetu je zajištěn vyhrazený prostor pro všechny EV výukové materiály.

3.6 V první půli školního roku jsou nakoupeny vhodné nádoby, pomůcky a technické potřeby k badatelské výuce.

4) SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI ORGANIZACEMI

Během školního roku 2020/2021 jsme navázali spolupráci s mnoha subjekty v rámci projektových týdnů EVVO.

4.1 V rámci celoškolských projektů jsme navázali spolupráci s mnoha subjekty (viz roční plán).

5) FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Finanční podpora ovlivňující výuku EVVO

5.1 Škola spolupracuje s projektem O2 – elektronizace školní třídy (interaktivní tabule pro zajištění a modernizaci výuky).

5.2 Na jaře 2021 zajistíme výsadbu nových ovocných stromů na pozemku školy. Za tímto účelem oslovíme rodiče a širší okolí. Peníze seženeme zorganizováním bazárku ve škole.

6) DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ ŠKOLY

Hlavní náplní vzdělávání učitelů v tomto roce je vzájemná spolupráce a mezipředmětové vztahy při projektových týdnech.

6.1 Mezipředmětové vztahy při projektových týdnech

6.2 Projektové dny napříč všemi věkovými kategoriemi

6.3 Začlenění SEE learningu v průběhu školního roku a projektových dní

Roční plán EVVO na školní rok 2020/2021

Termín (od)	Termín (do)	Název akce/téma	Forma	Cílová skupina	Koordinuje	Spolupracuje	Návaznost na cíle	Pozn.
22.9	22.9	Podzimní rovnodennost	Slavnost na zahradě	Celá škola			1.1, 1.3, 1.6, 2.2,	
14.9	18.9	Ptáci našich krajů	Komentovaná prohlídka, odchyt a kroužkování s p. Valešem	Celá škola	Barbora Híkl	p. Valeš	1.1, 1.2, 1.4, 2.2, 2.3, 3.4, 5.1, 6.1,	Týdenní projekt ukončen pátečním výletem
23		Kouzelné divadlo Jakuba Bílka	Zvířátka do školky	1 a 2 třída	Kateřina Beranová	agentura Chrastincová	1.1, 1.2, 1.3, 3.2,	Dopolední program ve škole
Říjen	Říjen	Imunita	Týden věnovaný imunitě, zdraví, otužování, tělu a emocím	Celá škola		Zuzana Pipková, Jakub Chomát,	3.1, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.3	Týdenní projekt ukončen pátečním workshopem otužování a zdravé výživy.
Listopad	Listopad	Ryby	Týden věnovaný rybám	Celá škola	Barbora Híkl	Sádky Lety	1.1, 1.2, 1.4, 2.2, 2.3, 3.4, 5.1, 6.1,	Týdenní projekt. Páteční naučná návštěva sádek Lety s lovem ryb
27.11	27.11	Adventní věnce	Workshop adventních věnců v družině	Celá škola	Kateřina Beranová a Barbora Híkl		6.1,6.2	
Advent - úterý a pátky	Advent - úterý a pátky	Pečení cukroví a adventní dílničky	Práce v družině	družina	Barbora Híkl		6.1, 6.2	Úterý - vaření, pátek - dílnička,
21.12	21.12	Vánoční slavnost	Dopoledne	Celá škola plus rodiče			1.6	Slavnost, ukázka prací, divadlo, sbor, prodej výrobků
6.1	6.1	Tříkrálová sbírka	Dopoledne	Celá škola			1.4, 1.5, 1.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4	V průběhu dopoledne se jednotlivé třídy vydají do města Dobřichovice
Leden	Leden	Záchranná stanice pro volně žijící živočichy	Dopoledne	3-9 třída	Barbora Híkl		1.1, 1.2, 1.3, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2,	Rozdělené na dvě skupiny podle věku

19.2	19.2	Masopust	Dopoledne - vyprávění o významu masopustu	Celá škola			1.4, 1.5, 1.6,	Výroba masopustních masek
Únor	Únor	Nakládání s odpadem	Týdenní projekt v pátek ukončen exkurzí ve spalovně	Celá škola	Barbora Híkl	Spalovna Praha	3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4	Spalovna, poločas rozpadu, bezobal, hřbitov odpadků...
Březen	Březen	Jeskyňní systémy	Týdenní projekt ukončen páteční exkurzí	Celá škola	Barbora Híkl	Koněpruské jeskyně	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2,	Páteční exkurze do Koněpruských jeskyní
20.3	20.3	Jarní rovnodennost	Odpolední slavnost	celá škola plus rodiče		Rodiče	2.1, 2.2, 2.3,	Zasévání semínek
Duben	Duben	Motýli a housenky	Týdenní projekt ukončen páteční exkurzí	Celá škola	Barbora Híkl	Fata Morgana - Praha	1.1, 1.2, 1.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3,	Návštěva botanické zahrady - expozice - Motýlí cestovatelé
9.4	9.4	Velikonoce	Odpolední dílna výroby pomlázek a malování vajíček	Družina	Barbora Híkl		1.6	Malování vajíček podle tradičních magických vzorců
22.4	22.4	Den Země	Dopolední aktivita na zahradě	Celá škola		Sázení stromu na pozemku školy	2.1, 2.2, 2.3	Společný úklid zahrady a sázení stromu. Předcházet bude bazárek.
23.5	23.5	Letnice	Otvírání studánek - výlet do lesa	Celá škola	Barbora Híkl		1.1, 1.2, 2.2, 3.1, 3.3, 3.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4	Dopolední výlet do lesa - čištění studánky
Květen	Květen	Stromy a byliny	Týdenní projekt ukončen páteční exkurzí - Questem pro starší	Celá škola	Barbora Híkl	Komentovaná prohlídka s Františkem	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2,	Celodenní výlet - stromy a jedlé byliny - Quest
Červen	Červen	Včely	Týdenní projekt ukončen páteční exkurzí	Celá škola	Barbora Híkl	Včelař Petr Černožorský Warre.cz	1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2,	Přírodní včelaření
25.6	25.6	Výlet do okolí školy	Okolí školy a sběr bylin	Celá škola	Barbora Híkl		1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2	Sběr třezalky a výroba oleje

EVVO se jako průřezové téma propojuje se vzdělávacím obsahem těchto konkrétních vyučovacích předmětů na 1. i 2. stupni ZŠ:

Zeměpis: Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, lesy, povodí, blízké okolí školy, biotopy a chráněná území

Přírodopis: Člověk a příroda, ekologie lesa, rybníka, louky, ze života ptáků, hmyzu, motýlů, ryb

Chemie: Živly, plasty, kyselá dešť, recyklace, paliva

Fyzika: Fyzikální zákony, elektřina, šetrné a alternativní zdroje

Matematika: Praktické úkoly a výpočty následků lidské činnosti a zdravé životosprávy – poločas rozpadu a produkce odpadů, tabulky a propočty.

Výchova ke zdraví: Zdravá strava, organické produkty, doplňky stravy, psychohygiena, SEEL, sport, pohyb, otužování a podpora imunity

Občanská výchova: Vztah člověka k přírodě, aktuální události a novinky, kultura a konflikty ve světě, svátky a slavnosti

Cizí jazyky: Zpracování konkrétních projektových témat v cizím jazyce

Český jazyk: Zpracování konkrétních projektových témat, eseje a výstupy, diktáty a slovní cvičení na dané téma

Pracovní činnosti: Svátky, zpracování přírodnin a podpora recyklace a upcyklace, práce na zahradě a školním pozemku

Tělesná výchova: Tělesná hygiena a zdravý styl života, výchova ke sportovním aktivitám a pohybu v přírodě

Dějepis: Péče o kulturní dědictví, historie přírody a její ochrany, kolonizace, objevné cesty, následky působení člověka na přírodní svět a jeho obyvatele

Družina: Pracovní činnosti, zvelebování školy, sběr a třídění odpadů, přírodnin, materiálů, vycházky do přírody, školy v přírodě, práce na pozemcích

REALIZAČNÍ ČÁST

Zvolené téma: Ptáci našich krajů

Záměr a cíle: Projektový den. Poznat ptáky našeho kraje, umět je rozpoznat a pojmenovat podle vzhledu a hlasu. Navazovat bude naučná výprava, kroužkování a odchyt ptáků s ornitologem p. Valešem v biotopu Řevnice.

Dítě poznává, jak ptáci žijí, kde hnízdí, jak se rozmnožují, kteří ptáci a kam migrují.

Poznají ptáka v nouzi, jak ptákům pomoci, jak přikrmovat, jak správně zvolit ptačí budky a krmítka.

Rozumí souvislostem a důležitosti přínosu ptáků pro náš ekosystém.

Rozumí jak udržet příznivé podmínky pro udržení ptačí populace v ČR.

Výtvarná výchova: Zpracování siluet ptáků, tvoření z ptačího peří, kolorování předloh

Pracovní výchova: Výroba krmítek

<http://www.birdwatcher.cz/urcovani-ptaku-chovani/>

<https://www.kolmanl.info/index.php?show=PTACI>

Soubor her s ekologickou tematikou „Hrajeme si na přírodu“

Výstupy:

Počáteční úroveň:

Dítě poznává základní druhy našich ptáků, jejich habitat a vajíčka.

Pozná některé ptáky podle zpěvu.

Pozná ptáka v nesnázích a ví, jak mu správně pomoci.

S třídou si zahraje hru na „kočku a vrabce“ (Hrajeme si na přírodu) a rozumí, proč jsou pro ptáky dravci nebezpeční.

Navštíví biotop – hnízdiště mnoha ptáků a ví, proč je tento biotop důležitý pro naši ptačí populaci.

Pokročilá úroveň:

Dítě rozpoznává základní druhy našich ptáků, jejich habitat a vajíčka.

Umí rozpoznat siluety dravců.

Pozná některé ptáky podle zpěvu a umí je napodobit.

Pozná ptáka v nesnázích a ví, jak mu správně pomoci.

Umí správně nakrmit ptáky v zimním období.

S třídou si zahraje hru na „Ptačí hnízda“ (Hrajeme si na přírodu) a rozpoznává různé druhy hnízd a vajíček.

Rozpoznají ptáky podle tvaru zobáku.

Rozpoznají ptáky a jejich habitat podle tvaru drápů.

Poznávají ptáky v jejich reálné velikosti.

Časový harmonogram:

Realizace v druhé polovině září.

Koordinátor projektového dne: Barbora Hikl

Pomůcky, potřeby: Knihy – ptačí encyklopedie, klíč k určování ptáků, šablony siluet, velké kartóny, řezák, spreje, šablony, pastelky. Kniha her: Hrajeme si na přírodu

Postup průběhu realizace (příprava):

V průběhu týdne bude probíhat výuka o ptácích v hodinách.

- Seznámení se s ptáky našich krajů
- Základní druhy a jejich výskyt u nás
- Rozpoznávání druhu dle hlasu, tvaru drápků, zobáku
- Rozmnožování a habitat – druh hnízda a různé podoby vajíček
- Určování druhu dle siluety
- Následovat bude projektový den s odchytom a kroužkováním.

Projektový den:

Skupina A) menší děti

9.00 Začátek projektového dne.

9.00 – 9.15 – SEEL – vnitřní naladění – tune-in.

Naladění: V kruhu rozložíme sbírku ptačích per a s dětmi si povídáme, odkud pocházejí.

Parkoviště otázek: „nej“ našich ptáků. Ve dvojicích děti vymyslí otázku obsahující slovo nej.

Úkol: Na otázky dostat během přednášky odpověď. Následně děti zpracují do podoby plakátu.

9.30 – 10.15 Přednáška „Naši ptáci“ Ve skupinkách dle věku se vydáme s ornitologem p. Valešem na území biotopu V Tůních. Nejdříve se spojíme s místem v tichosti, uvědomíme si, jak se cítíme a vše, co vnímáme (SEEL). Zde také proběhne praktická ukázka odchytu a kontroly kroužkování místních ptáků. Součástí bude naučná přednáška a určování druhů podle zpěvu, povídání o habitatu, rozmnožování, hnízdění a migraci. Dozvíme se, jaká jsou největší nebezpečí pro ptáky a jakým způsobem je ptactvo v našem kraji ovlivněno změnou klimatu a přirozeného habitatu. Jakým způsobem můžeme jako jednotlivci pomoci. Jak poznáme ptáka v nouzi a co pro něj můžeme udělat. Odpovědi na otázky z rána.

10.15 – 10.30: Pauza a svačina

10.30 – 11.00 Starší děti. Hra „Kočka a vrabec“ (Hrajeme si na přírodu - Lipka)

11.00 – Kroužek a zvědomění si, co jsme se naučili – SEEL

11.30 – Odchod do školy pěšky podél Berounky

12.15 – Oběd ve škole

Družina a následující výtvarné aktivity: Vyřezávání siluet ptáků v životní velikosti. Stříkání ptačího graffiti na určenou plochu školy.

18

Skupina B) starší děti

9.00 – 9.15 SEEL – vnitřní naladění – tune-in

Naladění: V kruhu rozložíme sbírku ptačích per a s dětmi si povídáme, odkud pocházejí. Parkoviště otázek: Nej našich ptáků. Ve dvojicích děti vymyslí otázku obsahující slovo nej.

Úkol: Na otázky dostat během přednášky odpověď. Následně děti zpracují do podoby plakátu.

9.30 – 10.15 Skupinová hra „Ptačí hnízda“ (Hrajeme si na přírodu-Lipka)

10.15 – 11.00 Přednáška „Naši ptáci“ Ve skupinkách dle věku se vydáme s ornitologem p. Valešem na území biotopu V Tůních. Nejdříve se spojíme s místem v tichosti, uvědomíme si, jak se cítíme a vše, co vnímáme. Zde také proběhne praktická ukázka odchytu a kontroly kroužkování místních ptáků. Součástí bude naučná přednáška a určování druhů podle zpěvu, povídání o habitatu, rozmnožování a hnízdění, migraci. Dozvíme se, jaká jsou největší nebezpečí pro ptáky a jakým způsobem je ptactvo v našem kraji ovlivněno změnou klimatu a přirozeného habitatu. Jakým způsobem můžeme jako jednotlivci pomoci. Jak poznáme ptáka v nouzi a co pro něj můžeme udělat. Odpovědi na otázky z rána.

11.00 – 11.20 svačina

11.25 – Uzavírací kruh a debata – Co jsme se naučili a co si odnášíme – sebereflexe prožitého dopoledne - SEEL.

11.50 - Odchod do školy pěšky podél Berounky

12.30 oběd ve škole

Družina a následující výtvarné aktivity: Vyřezávání siluet ptáků v životní velikosti. Stříkání ptačího graffiti na určenou plochu školy.

Zpracování plakátu „nej našich ptáků“.

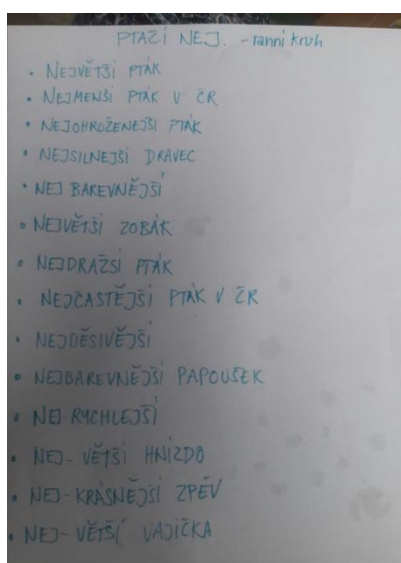
Vyhodnocení průběhu realizace:

Akce „Ptáci“ byla naše pilotní projektová aktivita, kde se do výuky zapojili všichni učitelé napříč všemi obory. Den byl velice povedený a všechny děti si kroužkování ptáků užily. Ranní evokační aktivita s ptačím peřím fungovala dobře. Děti se zaujetím a zájmem zkoumaly ukázky per. Ještě lépe bych hodnotila aktivitu s parkovištěm otázek „nej našich ptáků“. Děti se zájmem vymýšlely otázky a následně zjistily odpovědi. Všechny následné aktivity jsme nestihli daný den v družině, ale přesunuli jsme je do dalšího týdne, kdy jsme se do ptačí říše opětovně vraceli. Vzhledem k nepříznivé epidemiologické situaci nebyly některé aktivity dokončeny.

Evokace – ptačí peří

19

Ptačí nej. Otázky na ranním kruhu

Odchyt a kroužkování ptáků

20

Popis ptačích hnízd s klíčem

Navazující výtvarné činnosti

21

**Pověřený koordinátor EVVO v ZŠ Kairos pro školní rok 2020/2021:
Barbora Hikl**

Náplň práce koordinátora EVVO

- Koordinuje přípravu a zpracování školního programu EVVO ve spolupráci s ostatními pracovníky školy
- Dohlíží, aby školní program EVVO byl v souladu s dokumentací školy
- Vytváří spolu s vedením školy a ostatními pracovníky roční a dlouhodobý plán EVVO
- Koordinuje realizaci EVVO na škole dle zpracovaného školního ročního plánu
- Koordinuje a dohlíží na projektové dny EVVO v rámci školní výuky
- Podporuje ostatní učitele a pracovníky školy v realizaci průřezového tématu EVVO v ostatních lekcích a usiluje o začlenění EVVO do jejich činností
- Podporuje ostatní a sám se účastní v dalším rozvíjení vědomostí a dovedností v oblasti EVVO

- Koordinuje a podněcuje další aktivity a projekty EVVO na škole ve spolupráci s rodiči a dalšími subjekty a organizacemi
- Podporuje vedení školy a ostatní spolupracovníky v ekologickém provozu školy, a to zejména nákupem a užitím ekologických výrobků a environmentálně šetrných materiálů a aktivit pro další zpracování a výuku.

Seznam použité literatury:

Mikulicová, H.; et al. *VÝVOJOVÉ KONTINUUM*; Lipka: Brno, 2019.

ZŠ Kairos, z.ú.. *ŠVP*. Praha: Mgr. Hana Frydriřhová, 2018. 137 p.

Jeřková, M. *Hrajeme si na přírodu*, 3rd ed.; Lipka: Brno, 2013.

PRŮVODCE výukou SEE, 1st ed.; Emory University: Praha, 2019.